

finde, at det er vist ikke mange af dem, som opfyldte den Bestemmelse, som findes her i Titra b, og hvis man siger til dem: I kunne kun fortsætte under den Betingelse, at I selv have fuld Raadighed over det Sotale, hvori I forsamles, vil det vistnok gennemgaende briste for disse Foreninger at fortsætte med deres Forhold. — Det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Sv. Høgsbro) omtalte et ganske særligt Forhold, nemlig, saa vidt jeg forstod det, den Beværtning, som en Gang aarlig udøves af Højskolerne over for tidligere Elever og vel ogsaa Elevernes Slægt og andre, som kunne komme med der; der samles altsaa under gæstfrit Tag, hvem der vil komme, og saa ydes Beværtningen af Højskolen, og Højskolen tager saa Udgiften dækket ved et moderat Bederlag; saaledes har jeg forstaaet det. Det har ikke paa nogen Maade været Tanken, at det skulde være ulovligt, at Højskolerne i Fremtiden udøve denne Beværtning, og jeg tror heller ikke, at det vil blive ulovligt efter de Regler, som ere givne her; men vi kunne jo se at saa Reglerne gjorde tydeligere, saa at det Forhold, som det ærede Medlem her har fremdraget, i alt Fald ikke ubeluffes. — Det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (Sloth) omtalte bl. a. det onskte lige i, at Afgiften for Brændevinshandel paa Landet, blev sat højere, end sket er i Lovforslaget, idet jeg navnlig tror, han gik ud fra den Tanke, at naar man her i Lovforslaget har sat en Grænse, et Minimum og et Maksimum, vilde dette meget let lede til, at Minimumet blev valgt som det gældende for Landet. Hvis dette skulde blive Tilfældet, ligger det ganske vist uden for Lovforslagets Mening. Lovforslagets Mening, med at sætte et saadant Minimum er jo kun, at Minimumet skulde være Norm i visse Kommuner, hvor der er særlige Forhold til Stede, mens man derimod skulde højere op i andre Kommuner. Men er der nogen Fare i denne Henseende, vil jeg ogsaa finde det rigtigt at sætte Minimumet op, men ogsaa det kan jo blive Genstand for nærmere Overvejelse. Jeg tror, at de Bemærkninger, som ellers ere fremkomne, alle sammen vil kunne føges frem til Behandling i det Udvalg, hvortil jeg antager, at nærværende Lovforslag bliver henbist. — Saa staar der kun en Ting tilbage, som jeg særlig skal omtale, og det er Bemærkningerne til § 29, som jo gaar ud paa, at „Forbrugsforeninger, hvis Virksomhed ifølge den gældende Lovgivning ikke ere at anse som Næringsdrift, ere uberegtigede til at affætte eller fordele Brændevin eller Vin.“ Man har jo sagt, naar man har villet søge Grunden til denne Bestemmelse: Hvad have

dog de uafhængige Forbrugsforeninger gjort, at de ikke skulle have Lov til at fordele Brændevin. Jeg vil dertil svare, at saaledes som Lovforslaget er affattet, og saaledes som jeg for Resten ogsaa har forstaaet de fleste af de ærede Medlemmer, som have udtalt sig om Lovforslaget, nemlig at det var deres Ønske, at Lovforslaget skulde være saaledes affattet, at det skulde begrænse Brændevinshandelen paa Landet, vil man ikke let ved Siden deraf kunne beholde en Regel om, at det skal staa Forbrugsforeningerne frit for at fordele Brændevin mellem Medlemmerne. Naar vi tage en Regel, saaledes som Lovforslaget har den, gaende ud paa, at paa Landet kan Brændevinshandel ikke drives uden ifølge Indenrigsministeriets Bevilling, eller naar vi tage en Regel, saaledes som den er omtalt af ærede Medlemmer, at paa Landet kan Brændevinshandel ikke drives uden ifølge Tilladelse af Kommunalbestyrelsen eller Kommunalbestyrelsens Bevilling, eller hvad man nu vil kalde det, saa ligger der til Grund for begge disse Regler et Ønske om at begrænse Handelsstedernes Antal meget stærkt. Jeg vil endogsaa sige, at der for ikke saa længe af Medlemmerne i denne Sal bag ved dette ligger et Ønske om, at man i de fleste Landkommuner kunde gaa ned til eet Udsalgsted eller maaste til slet intet. Men hvad kan alt dette nytte, naar Forbrugsforeningerne til Gengæld maa fordele Brændevin lige saa meget, som de lyst? Naar man saa dertil vil svare: — og det gjorde det ærede Medlem for Præsto Amts 2den Valgkreds (M. Jensen). — at der er dog ingen rigtig Gænge i, at man, skønt man siger, at Forbrugsforeningerne ikke drive Næringsdrift, dog alligevel vil sætte saadanne Grænser for Udøvelsen af deres Virksomhed, saa er det ganske rigtigt, at Forbrugsforeningerne ikke udøve nogen Næringsdrift, for hvilken man kræver Udkomst af dem, men de drive en Virksomhed, som ganske erstatte Næringsdriften eller Handelen i de paa gældende Kommuner. Derfor vil det for det Formåals Opnaaelse, som vi have sat os her, nemlig at drive Antallet af Handelssteder for Brændevin ned i Kommunerne, være det samme, enten vi skulle konkurrere med virkelige Udsalgsteder, Handelssteder, af hvilke vi fordrer Udkomst, eller vi have Konkurrence med Forbrugsforeninger, til hvilke vi sige: I kunne frit gøre og lade som I ville. Jeg kan derfor ikke se andet, end at, vil man virkelig frem ad den Vej, som Regeringsforslaget her anviser, paa Landet, enten man nu lægger Afgørelsen i Regeringens eller i Kommunalbestyrelsernes Hænder, maa man ogsaa gaa til den Konsekvens, som